

карель, които не плащали никакъвъ данъкъ¹⁾). Дервенджиите били обикновени селяни, които прѣдпазвали пѫтниците и близките жители отъ крадци и разбойници²⁾). Тѣ живѣели по върховете на планинските проходи, въ малки покрити съ слама колиби, и отъ тамъ постоянно наблюдавали, да не би да се явятъ по пѫтя или въ гората разбойници. Щомъ забѣлѣжвали такива хора, дервенджиите започвали да думкатъ тѣпани и повдигали съ това цѣлото околнно население на кракъ за да се прѣдпазва и да прѣслѣдва разбойници. Дервенджиите сѫ се запазили за най-дълго време въ източния балканъ. Тамъ човѣкъ можалъ да ги види до края на XVIII вѣкъ³⁾.

Трети видъ полусвободни хора сѫ били Мартолосите⁴⁾). Тѣ били единъ видъ войници, нѣ постоянни войници, защото, събрани на цѣли чети, тѣ пазяли непрѣкъснато границата на турското царство, за да не нахлуватъ въ него разбойници. Мартолосите били въоружени съ копия и сабли. По своите правдии и прѣимущества мартолосите стоели по горѣ отъ войниците, защото освѣнъ дѣто не плащали никакви данъци, нѣ на това отгорѣ получавали и мѣсечно възнаграждение. Мартолоси у насъ е имало само въ видинската областъ.

Най-послѣ, четвърти видъ полусвободни хора сѫ били Дуганджиите (соколничарните)⁵⁾.

¹⁾ Берtrandонъ де ла Брокиеръ. 1433 г.

²⁾ Освѣйцемъ. 1636 г.

³⁾ Hammer. Osm. Staatverfassung B. I. s. 284. 914.

⁴⁾ " " " " " s. 319—321.

⁵⁾ " " " " " " " s. 318